

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 25 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), Gedimino Sagačio ir Algirdo Taminsko, susipažinusi su 2023 m. rugpjūčio 28 d. paduotu **ieškovo A. Z.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisės 2023 m. rugpjūčio 10 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Ieškovas A. Z. padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisės 2023 m. rugpjūčio 10 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo A. Z. atskirąjį skundą dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2023 m. birželio 26 d. nutarties, priimtos sprendžiant ieškovo A. Z. ieškinio atsakovams Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, V. B. ir T. V. dėl atstovavimo sutarties pripažinimo negaliojančia, tretieji asmenys byloje – uždaroji akcinė bendrovė „ICOR“, R. D. ir A. J., priėmimo klausimą. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pagrindiniai ieškovo kasacinio skundo argumentai:

1. Apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.138 straipsnio 5 punktą, CPK 2 straipsnio 1 dalį, CPK 5 straipsnio 1 dalį, dėl ko buvo prieita nepagrįsta išvada, kad byloje pareikštas A. Z. reikalavimas nesukelia jokių materialųjų teisinių padarinių. Nors žemesnės instancijos teismai rėmėsi aktualiais kasacinio teismo išaiškinimais, ieškinio reikalavimo esmė bei ieškovo siekiami materialiai teisiniai padariniai nebuvo tinkamai atskleisti ir įvertinti, o byloje pareikštas reikalavimas buvo vertinamas išimtinai tik galimų procesinių padarinių atžvilgiu, kurie kiltų atsakovės iniciuotoje žalos byloje;
2. Žemesnės instancijos teismai grubiai pažeidė CPK 137 straipsnio 2 dalies 4 punktą bei CPK 279 straipsnio 4 dalį, nukrypo nuo šias teisės normas aiškinančios kasacinio teismo praktikos ir A. Z. ieškinį atsisakė priimti nesant jokio realaus teisinio pagrindo. Teismai faktiškai taikė CPK 137 straipsnio 2 dalies 4 punkto, 279 straipsnio 4 dalies teisės normas, nors neegzistavo net 2 iš 3 ieškinio tapatumo kriterijų;
3. Teismai grubiai pažeidė fundamentalią A. Z. teisę į veiksmingą teisminę gynybą ir ieškinį priėmimo stadijoje atsisakė priimti dėl materialiojo teisinio pobūdžio motyvų (CPK 5 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnis). Aplinkybę, kad žemesnės instancijos teismai neteisėtai ir nepagrįstai apribojo A. Z. teisę į teisminę gynybą, patvirtina tai, kad pagal kasacinio teismo praktiką reikalavimas dėl sandorių pripažinimo negaliojančiais gali būti savarankiškos bylos nagrinėjimo dalyku nepaisant to, kad iš šių sandorių kildinamas materialinis teisinis reikalavimas jau yra pareikštas kitoje byloje.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyti priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Sigita Rudėnaitė

Gediminas Sagatys

Algirdas Taminskas